

Szakmai életrajz

Visy Zsolt, Szeged, 1944.

Tanulmányok:

1967 – diploma: ELTE régészet-latin szak.

1977 – egyetemi doktorátus. Disszertáció: Adatok a Duna-vidéki provinciák Domitianus-kori történetéhez (81-85).

1995 – történelemtudomány kandidátusa. Disszertáció: A római császárkori kocsi. Tipológiai és történeti tanulmányok.

1998 – habilitálás, ELTE. Disszertáció: A ripa Pannonica Magyarországon.

2002 – MTA (történelemtudomány) doktora.

Munkahelyek:

1967-1983 – muzeológus (igazgató): Intercisa Múzeum, Dunaújváros; Koszta József Múzeum, Szentes,

1981-1983 – Képzőművészeti Kivitelező Vállalat

1984-től: Janus Pannonius Tudományegyetem/Pécsi Tudományegyetem, Pécs

1984- egyetemi adjunktus

1995- egyetemi docens

1998- egyetemi tanár

1994-1996 dékánhelyettes

1996-1998 dékán

1993-1998 tanszékvezető

2003-2011 a Régészeti Szeminárium, majd Régészet Tanszék vezetője

2004- Pécsi Légitrégészeti Téka vezetője

1998-2000 Nemzeti Kulturális Örökség Minisztérium, kulturális helyettes államtitkár

Oktatás:

Ókortörténet, Róma története, Pannonia és a provinciák története-régészete, általános régészet, latin. – A résztvevők a történelem szak, a régészeti specializáció (1987-2007) és a régészet szak (2004-) hallgatói, 2006-tól a történelem alapszak régészet szakirányának hallgatói. Számos diploma-konzultáció, több PhD témavezetés.

1990-1997: Bolyai Akadémia, Nagyvárad: nyári továbbképző történelemtanároknak

1992-1998 – Pázmány Péter Katolikus Egyetem (másodállás): ókortörténet

1998, 2008: vendégtanár a Babeş-Bolyai Tudományegyetem magyar tagozatán (Kolozsvár): ókortörténet, régészet.

1987-től rendszeres oktatás a PTE angol nyelvű programjában vendéghallgatóknak (Erasmus és más programok)

2001-től kezdve a PTE Multidiszciplináris Doktori Iskoláján belül az Ókori Program megszervezése és vezetése.

2003 – a régészet szak ideiglenes akkreditálása, aminek alapján a 2004/2005 őszi szemeszterétől kezdve a PTE Ókortörténeti és Régészeti Tanszék Régészeti Szemináriuma keretén belül megindult a régészet nappali szak oktatása.

- 2006 – az akkreditált BA történelem alapszak régészet szakirányának kidolgozása és oktatása, a szakirány oktatásának vezetése.
- 2008 – Örökségmenedzser szakirányú továbbképzési szak megalapítása és megindítása a PTE TTK Földrajzi Intézetével közösen
- 2010 – az akkreditált MA régészet szak kidolgozása és oktatása, a szakirány oktatásának vezetése.

Kutatás:

Római provinciális régészet és császárkori történet. Római határvédelem, csapattörténet, romanizáció, epigrafika, technikatörténet, római fürdők, a dákok története és régészete, légi régészet, műemlékvédelem.

A légi régészethez kapcsolódóan: Légi régészeti gyűjtemény és kutatóműhely 1994-től. Pécsi Légitrégészeti Téka néven 2004-től országos gyűjtőkörű közérdekű gyűjtemény a PTE Ókortörténeti és Régészeti Tanszékének Régészet Tanszéke mellett.

Fontosabb ásatások:

- 1967-1981: Intercisa castelluma, polgári települése és temetője, Dunaújváros
- 1981-1983: római fürdő, Weißenburg (NSzK)
- 1972; 1987-: Dunakömlőd, Lussonium
- 1996-1998: római villa, Babarc
- 2001-2002: római fürdő és városfal, középkori kolostor, Zulpich (NSzK)
- 2005-2006: Ókeresztény temető, Pécs
- 2007- Dacia keleti limese vonalában légitrégészeti kutatások

Fontosabb műemléki munkák:

- 1974 – római lakóépület, Dunaújváros (Intercisa)
- 1981-1983: Római fürdő, Weißenburg
- 1987: Római fürdő, Kempten; római ételszáritó, Seebruck
- 1991: Római műhely medencéje, Epfach
- 1993: Római fürdő, Übach-Palenberg
- 2001-től – római fürdő és városfal, középkori kolostor, Zulpich
- 2003: Római erődök részlete: Dunaújváros (Intercisa), Dunakömlőd (Lussonium)
- 2007- későrómai erőd északi kapuja, Dunakömlőd (Lussonium)

ICOMOS-tevékenység:

- A Régészeti Emlékhelyek Szakbizottsága keretében évente átlagosan két konferencia szervezése (2000-);
- A verespataki bányaberuházás környezetvédelmi tanulmánya kulturális fejezetének véleményezése (2006);
- Részvétel az ICOMOS (International Council of Monuments and Sites) közgyűléseinek a munkájában (2002-)
- Részvétel az ICAHM (International Scientific Committee of Archaeological Heritage Management) nemzetközi tanácskozó testületének a munkájában (2001-)
- ICOMOS-szakértőként világörökségi pályázatok véleményezése
- A Frontiers of the Roman Empire világörökségi helyszín bővítésén dolgozó Pozsonyi Csoport alapító tagja (2003-)
- Pannonia magyarországi limese világörökségi pályázat szakmai felelőse (kutatás, limes-adatbázis, dokumentálás, kiadványok, kiállítás).

Fontosabb kiállítások:

- 1967: Intercisa kereskedelme. Dunaújvárosi Múzeum
1972: Numizmatikai kiállítás a kezdetektől napjainkig. Intercisa Múzeum, Dunaújváros
1976: Római limeserődítmények légifelvételeken, Intercisa Múzeum (Uitz Galéria), Dunaújváros
1976 – : Az Intercisa Múzeum állandó kiállítása (kezdetektől a honfoglalás koráig)
1991: Instrumenta inscripta Latina. Janus Pannonius Múzeum, Pécs (külföldön is: Aquileia, Brugg, Passau, Wells, Klagenfurt, Graz).
1995 – : A Paksi Múzeum állandó kiállítása (római kor)
1997: A légi régészet Közép-Európában. (nemzetközi rendezés és bemutatás: Prága, Pécs, Drezda, Berlin, Dunaújváros, Kaposvár, Keszthely, Nyíregyháza, Kolozsvár, Marosvásárhely)
2000: Augustustól Attiláig. Pannonia régészete (társszerzőkkel): Konstanz, Heidelberg, Aalen.
2003: Katonai építészet Pannoniában. Janus Pannonius Múzeum, Pécs
2003: Újabb kutatások Lussoniumban. Városi Múzeum, Paks.
2007: Roşia Montana / Verespatak múltja, jelene, jövője képekben (társszerző). (Vándorkiállítás magyar és angol változatban)
2008: A Római Birodalom *limese* – Pannonia határa mint világörökségi helyszín. BTM Aquincumi Múzeum (vándorkiállítás)

Kongresszusszervezés:

- 1991 – Instrumenta inscripta Latina, JPTE, Pécs (M. Hainzmannal)
1993 – The connections between Pannonia and the Barbaricum. JPTE, Pécs
1996 – Aerial Archaeology Training Workshop, Ságvár – Balatonkiliti (O. Braasch-sal)
1998 – Aerial Archaeology Workshop, JPTE, Pécs
1998 – Dacia és Pannonia kapcsolata, Dacia nyugati határa, JPTE, Pécs
2002 – A régészeti műemlékek kutatása és gondozása a 3. évezred küszöbén. PTE, Pécs.
2003 – XIX. Nemzetközi Limeskongresszus, Pécs. A Szervezőbizottság elnöke.
2007 – Énlaka kultúrája. A konferencia szervezője.
2009; 2011 – a II. és III. Énlaka konferencia szervezése a Székelység kultúrája tárgyában
2011 – Corpus limitis imperii Romani UAI-program megalapítása és első konferenciája
2011 – CEUR Limes-program zárókonferenciája.

Együttműködés:

- Grazi egyetem: epigrafika (instrumenta)
Passaui és Emory (Atlanta) egyetemek: római villakutatás: Babarc
Kolozsvári Babeş-Bolyai Egyetem: vendégoktatás, előadások.
Előadások a krakkói Jagello Egyetemen, a Grazi Egyetemen, a Heidelbergi Egyetemen, az Emory Egyetemen, Bonnban.
Marosvásárhelyi, Székelykeresztúri, Székelyudvarhelyi, Sepsiszentgyörgyi és Csíkszeredai múzeumokkal szerződéses együttműködés Dacia keleti limesének közös légrégészeti kutatására.
Universitát Münster: ERASMUS-szerződés
Universitát Istanbul: tudományos és oktatási együttműködés; ERASMUS szerződés
University of Bursa, tudományos és oktatási együttműködés; ERASMUS szerződés

Univerzitet Zagrreb - tudományos és oktatási együttműködés; ERASMUS szerződés

Publikáció:

6 könyv és mintegy 300 magyar és idegen nyelvű tanulmány.

Szerkesztés:

Specimina nova 1985-

Acta Antiqua Acad. Sc. Hung. 2005-

Monografije Instituta za arheologiju / Monographiae Instituti Archaeologici (MIA). Zagreb, Institut za arheologiju, 2006-

Antiquaries Journal editorial adviser 2009-

Itinerarium Hungaricum. Pannonia Romana. Budapest 1995. (magyarul, angolul, németül). - sorozatszerkesztő

Instrumenta inscripta Latina. Pécs 1991.

A déli harangszó. Budapest, 2000 (olaszul is).

Von Augustus bis Attila. Stuttgart 2000.

A magyar régészet az ezredfordulón. Budapest, 2003. Angolul is: Hungarian Archaeology at the turn of the Third Millennium. (főszerk.) Budapest 2004.

The Roman Army in Pannonia. Budapest 2003.

A régészeti műemlékek kutatása és gondozása a 3. évezred küszöbén. Pécs 2003.

Visy József: A klasszikus embereszmény (szerk. Péter L., válogatta és a szöveget gondozta Visy Zs.). Bába Kiadó, Szeged 2004.

Limes XIX. Proceedings of the XIXth International Congress of Roman Frontier Studies Held in Pécs, Hungary, September 2003. Pécs 2005.

Frontiers of the Roman Empire – The Roman Limes in Hungary. Pécs 2008; Pécs 2011².

Tanulmányok Énlaka történetéről és kultúrájáról. Énlaka-Pécs 2008.

A déli harangszó Magyarországon és a nagyvilágban (magyar-angol nyelven). Budapest 2011.

A rómaiak a Dunánál – a ripa Pannonica Magyarországon mint világörökségi helyszín / Romans on the Danube – the Ripa Pannonica in Hungary as a World Heritage Site. Pécs 2011.

A Danube limes program régészeti kutatásai 2008-2011. között. The Danube Limes Project Archaeological Research between 2008-2011. (Társszerkesztők: Szabó M., Priskin A., Lóki R.). Pécs 2011.

Tanulmányok a székelység középkori és fejedelemség kori történelméből. Társszerk.: Sófalvi A., Énlaka - Székelyudvarhely 2012.

A Seuso-kincs és Pannonia / The SEVSO treasure and Pannonia. PTE Régészet Tanszék – GeniaNet, Pécs 2012

A déli harangszó Magyarországon és a nagyvilágban (magyar-szerb nyelven). Budapest 2013.

Testületi tagság:

Magyar Tudományos Akadémia köztestületének tagja (nyilvántartási száma: 12376)

Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat 1963-

Ókortudományi Társaság 1963- (1997-2003 alelnök, 2003-2006 főtítká)

ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Régészeti Műemlékhelyek Szakbizottsága 1994- (2000-től elnök)

Magyar Világörökségi Bizottság ügyvezető elnöke 1998-2000

Deutsches Akademisches Institut levelező tagja 2002-
Szent István Tudományos Akadémia rendes tagja 2002-
MTA Ókortörténeti Bizottság 2002-2005
Professzorok Batthyány Köre 2004- (2012-től kezdve a Pécsi Csoport elnöke)
Felsőoktatási Tudományos Tanács 2004-2007
Society of Antiquaries of London rendes tagja 2006-
Magyar Limes Szövetség alapító tagja és elnöke 2008-
ICAHM európai elnökhelyettese 2009-2012
European Association of Archaeologists
Aerial Archaeological Research Group
Verein zur Förderung der Christlichen Archäologie Österreichs
ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság alelnöke 2012-
UNESCO Magyar Nemzeti Bizottság Kulturális Szakbizottság elnöke 2012-

Kitüntetés:

Révay-díj 1978
Széchenyi professzori ösztöndíj 1997-1998
Pro urbe díj, Paks 2007
Ábel Jenő emlékérem 2008
Rómer Flóris emlékérem 2009
Dunaújváros díszpolgára 2009
Magyar Köztársaság tiszti keresztje 2011
Pro Facultate Philosophica Universitatis Quinqueecclesiensis 2013.